

مهر آموزشگاه 	به نام خداوند جان و خرد اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی اداره تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوا	آزمون درس: فارسی آزمون نوبت دوم تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۰۳/...
نمره به حروف: نمره به عدد:	ساعت شروع: ۸ صبح مدت امتحان: ۵۰ دقیقه تعداد صفحات: ۲ صفحه تعداد سؤالات: ۱۶	طراح سوال: گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی نام و نام خانوادگی: پایه: هفتم کلاس:

معنی واژگان (۱ نمره)

- ۱- معنای واژگان مشخص شده را بنویسید
- الف) نگردد شاخک بی بن پرومند (۰/۲۵ نمره) پرومند:
- ب) نمی توانم را در جایگاه ابدی اش به خاک سپردیم (۰/۲۵ نمره) اید:
- ج) شاپرک آمد و یا ساده دلی نجوا کرد (۰/۲۵ نمره) نجوا:
- د) آمده مجموع در ظلال محمد (۰/۲۵ نمره) ظلال:

معنی نظم و نثر (۲/۵ نمره)

- ۲- بیت ها و عبارات های زیر را معنی کنید. (مرتب کردن جمله + آوردن مفهوم کنایه ها و معنی کردن عبارت)
- الف) ای یاد تو مونس روانم جز نام تو نیست بر زبانم (۰/۵ نمره)

ب) آن شب هیچ خوابم نبرد و از نماز شب بازماندم (۰/۵ نمره)

ج) سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی عشق محمد بس است و آل محمد (۰/۷۵ نمره)

د) به جان زنده دلان سعدیا که ملک وجود/ نیرزد آنکه دلی را زخود بیازاری (۰/۷۵ نمره)

درک مطلب (۲/۵ نمره)

۳- لحن درس «آدم آهنی و شاپرک» است. (۰/۵ نمره)

۴- یا توجه به عبارت زیر کدام گزینه نمی تواند پاسخ پرسش «چرا به زبان فارسی عشق می ورزم؟» باشد؟ (۰/۲۵ نمره)

«پاسخ من این است که زبان فارسی نه فقط مرا به فارسی زبانان جهان و ایرانیان معاصر و هموطنانم پیوند می دهد و موجب همدلی و همزبانی من با آنان می شود که مرا با گذشته ها نیز همراه و هم نوا و هم آواز می سازد»

۱) چون زبان فارسی موجب برقراری ارتباط با فارسی زبانان جهان می شود.

۲) چون زبان فارسی موجب برقراری ارتباط با ایرانیان معاصر و گذشته می شود.

۳) چون زبان فارسی موجب همزبانی بین ایران و دیگر مردمان جهان می شود.

۴) چون زبان فارسی موجب پیوند هموطنانم و همدلی با آنان می شود.

۵- توصیفه اصلی شاعر در بیت «به دانش گرای و بدو شو بلند چو خواهی که از ید نیایی گزند» چیست؟ (۵/۰ نمره)

۶- تحلیل و نظر خود را درباره بیت زیر بنویسید. (۱ نمره)

«تو را دانش و دین رهاند درست در رستگاری بیادیت جست»

دانش زبانی (۵/۱ نمره)

۷- موارد خواسته شده جدول را بنویسید. (۵/۰ نمره)

فعل	آمدیم
بن ماضی	
بن مضارع	

۸- ضمیر و نوع آن را در عبارت روبه‌رو مشخص کنید. «زبانش را به دشنام نمی‌آلود» (۵/۰ نمره)

۹- شخص و شمار فعل(های) مصراع روبه‌رو را بنویسید. «غنچه هم گفت گرچه دلتنگم» (۲۵/۰ نمره)

۱۰- الگوی اجزای جمله روبه‌رو در کدام گزینه وجود دارد؟ «نهاد + متمم + فعل» (۲۵/۰ نمره)

(۱) رفت و انشای کوچکش را خواند (۲) جوجه های کبوتران گفتند (۳) با نسیم بهار و بلبل باغ (۴) شبنم از روی برگ گل برخاست

دانش ادبی (۵/۱ نمره)

۱۱- درستی و نادرستی آرایه ادبی هر گزینه را مشخص کنید.

الف) مصراع «سراندر نیاری به دام بلا» تشخیص دارد. درست ☐ نادرست ☐ (۲۵/۰ نمره)

ب) بیت «صبح یک روز نو بهاری بود/ روزی از روزهای اول سال» تکرار دارد. درست ☐ نادرست ☐ (۲۵/۰ نمره)

۱۲- آرایه ادبی بیت «ماه فرو ماند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد» را بنویسید. (۵/۰ نمره)

۱۳- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه درست است؟ (۵/۰ نمره)

«من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج تو را آسودگی باید مرا رنج»

(۱) دو تشبیه و تشخیص (۲) دو تکرار و دو تشخیص (۳) دو تشبیه و دو تکرار (۴) یک تشبیه، تکرار و تشخیص

تأثیر ادبیات (۱ نمره)

۱۴- کتاب‌های و از آثار «سعدی» است. (۵/۰ نمره)

۱۵- کتاب‌های «مخزن الاسرار» و «هفت پیکر» از آثار می‌باشد. (۲۵/۰ نمره)

۱۶- کدام گزینه از آثار «نیمایوشیج» نمی‌باشد؟ (۲۵/۰ نمره)

(۱) ای شب (۲) افسانه (۳) خانه‌ای برای شب (۴) قصه رنگ پریده

معنی واژگان (۱ نمره)

۱- معنای واژگان مشخص شده را بنویسید

الف) نگردد شاخک بی‌بن برومند (۲۵/۰ نمره)

ب) نمی‌توانم را در جایگاه ابدی‌اش به خاک سپردیم (۲۵/۰ نمره)

ج) شاپرک آمد و با ساده دلی نجوا کرد (۲۵/۰ نمره)

د) آمده مجموع در ظلال محمد (۲۵/۰ نمره)

برومند: بارور، پائیز، پربار

ابد: زمانی که آن را نهایت نباشد، جاودان، همیشگی

نجوا: آوا، صدای آرام

ظلال: چ ظل، سایه‌ها

معنی نظم و نثر (۲/۵ نمره)

۲- بیت‌ها و عبارات‌های زیر را به فارسی روان برگردانید. (مرتب کردن جمله + آوردن مفهوم کنایه‌ها و معنی کردن عبارت)

الف) ای یاد تو مونس روانم / جز نام تو نیست بر زبانم (۵/۰ نمره)

ای خداوندی که یاد تو همدم روح من است و به جز نام زیبای تو، چیزی بر زبانم جاری نمی‌شود.

ب) آن شب هیچ خوابم نبرد و از نماز شب بازماندم (۵/۰ نمره)

آن شب هیچ لحظه‌ای نتوانستم بخوابم و توفیق خواندن نماز شب را پیدا نکردم.

ج) سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی / عشق محمد پس است و آل محمد (۷۵/۰ نمره)

ای سعدی اگر می‌خواهی که مانند عاشقان جوانی کنی، عشق ورزیدن به حضرت محمد (ص) و خاندان پاک ایشان، برای تو کافی است.

د) به جان زنده‌دلان سعدیا که ملک وجود/ نیزد آنکه دلی را زخود بیازاری (۷۵/۰ نمره)

ای سعدی به جان انسان‌های سرزنده سوگند می‌خورم که پادشاهی هستی و زندگی، ارزش آن را ندارد که تو دل کسی را برنجانی.

درک مطلب (۲/۵ نمره)

۳- لحن درس «آدم آهنی و شاپرک» روایی/داستانی است. (۵/۰ نمره)

۴- با توجه به عبارت زیر کدام گزینه نمی‌تواند پاسخ پرسش «چرا به زبان فارسی عشق می‌ورزم؟» باشد؟ (۲۵/۰ نمره)

«پاسخ من این است که زبان فارسی نه فقط مرا به فارسی‌زبانان جهان و ایرانیان معاصر و هموطنانم پیوند می‌دهد و موجب همدلی و

همزبانی من با آنان می‌شود که مرا با گذشته‌ها نیز همراه و هم‌نوا و هم‌آواز می‌سازد»

۱) چون زبان فارسی موجب برقراری ارتباط با فارسی‌زبانان جهان می‌شود

۲) چون زبان فارسی موجب برقراری ارتباط با ایرانیان معاصر و گذشته می‌شود

۳) چون زبان فارسی موجب همزبانی بین ایران و دیگر مردمان جهان می‌شود

۴) چون زبان فارسی موجب پیوند هموطنانم و همدلی با آنان می‌شود

۵- توصیف اصلی شاعر در بیت «به دانش گرای و بدو شو بلند / چو خواهی که از بد نیایی گزند» چیست؟ (۷۵/۰ نمره) **فراگیری دانش**

۶- تحلیل و نظر خود را درباره بیت «تو را دانش و دین رهاند درست / در رستگاری بی‌ایدت جست» بنویسید. (۱ نمره)

پاسخ این پرسش واگرا است و دانش‌آموزان به فراخور نگاه خودشان تحلیل می‌کنند.

دانش، نامه، دسته، زبان (۱/۵ نمره)

۷- موارد خواسته شده جدول را بنویسید. (۵/۰ نمره)

آمدیم	فعل
آمد	بن ماضی
آ	بن مضارع

۸- ضمیر و نوع آن را در عبارت روبه‌رو مشخص کنید. (۰/۲۵ نمره)

«زیانش را به دشنام نمی‌آلود» ضمیر «ش» از نوع پیوسته

۹- شخص و شمار فعل(های) مصراع روبه‌رو را بنویسید. (۰/۵ نمره)

«غنچه هم گفت گرچه دلتنگم» سوم شخص مفرد

۱۰- الگوی اجزای جمله روبه‌رو در کدام گزینه وجود دارد؟ (۰/۲۵ نمره)

«نهاد + متمم + فعل»

۱- رفت و انشای کوچکش را خواند ۲- جوجه های کبوتران گفتند

۳- یا نسیم بهار و بلبل باغ ۴- شبنم از روی برگ گل برخاست

دانش ادبی: آرایه‌های ادبی (۱/۵ نمره)

۱۱- درستی و نادرستی آرایه ادبی هر گزینه را مشخص کنید.

الف) مصراع «سراندر نیاری به دام بلا» تشخیص دارد. (۰/۲۵ نمره) درست ☐ نادرست ☐

ب) بیت «صبح یک روز نو بهاری بود» روزی از روز های اول سال» تکرار دارد. (۰/۲۵ نمره) درست ☐ نادرست ☐

۱۲- آرایه ادبی بیت « ماه فرو ماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد» را بنویسید. (۰/۵ نمره) کنایه / تشبیه

۱۳- آرایه های بیت روبه‌رو در کدام گزینه درست است؟ (۰/۵ نمره)

«من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج»

۱) دو تشبیه و تشخیص ۲) دو تکرار و دو تشخیص ۳) دو تشبیه و دو تکرار ۴) یک تشبیه، تکرار و تشخیص

تاریخ ادبیات (۱ نمره)

۱۴- کتاب‌های گلستان و بوستان از آثار «سعدی» می‌باشد. (۰/۵ نمره)

۱۵- کتاب‌های «مخزن الاسرار» و «هفت پیکر» از آثار حکیم نظامی گنجوی می‌باشد. (۰/۲۵ نمره)

۱۶- کدام گزینه از آثار «فیما یوشیح» نمی‌باشد؟ (۰/۲۵ نمره)

۱) ای شب ۲) افسانه ۳) خانه‌ای برای شب ۴) قصه رنگ پریده